

ВКП(б)-тэй ОБКОМ ба УЛАН-УДЫН ГК-тэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 23 (4406) 1944 оной ФЕВРАЛИН 2 СРЕДА

Сая 20 минута.

„Гүрэнэй бюджет болбол олон миллион советскэ патриодуудай баатарлиг хүсэн шадалыг харуулжа, немецкэ эвэмдэгшэдыг эсэслэн бутасохиго хэрэгтэ, манай хэтэ мүнхын агууехэ хэрэгэй хүсэд дүүрэн илаха ябадалда тэдэнэрыг зоригжуулха байна.“

(„Правда“)

НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИДЭ—ҮРГЭН ДАЛАЙГА

Мүнөө большевистскэ хэбэрий тарилга-а бэлдэхэй хүдэлмэри республикын полкхоуулар, МТС-үүдээр хаа хаангай шуулгагда байна.

Төсд сэрэгэй, политическэ болон ажлын удаханартай хүдэлмэри нийтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр эрхилэгдэггүй үлэмж амжалттайгаар бэлдүүлэгдэггүйн алыт байна. Манай үргэнэй эмгэктэй ажалшад мүнөө сагта үнэргэгдэжэ байна шуалын шуала хүдэлмэринүүдэй политическэ удаханарыг эрхэлдэг дүүрэн өйлөгчлон байха уялгатай гэсэн.

Жэшээлхэдэ, Сэлэнгийн аймгай Загасгын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой партийна ахын организацинын дэргэдэхи агитколлективэй (1 агитатор, мүн тус партийна ахын организацинын секретарь нүхэр Шыренов түрүүтэй) хэбэрий тарилгада хала саг соом бэлдэххэ абдалай сэрэгэй ба политическэ удаханарыг уг үндэснэрыг өйлөгчлон дээрлэжэ, энхлэй агитаторууд тарилгада бэлдэххэдэ хабаадаг колхозинуудайнга дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр эрхилбэ. Энээнэйнгэ ашартарилгада бэлдэххэ хамаг бүхы хэмжээ-буудалга гугууда саг болгоо соом, эрхлэй шаартагтайгаар бэлдүүлжэ шадахан байна. Мүнөө энэ колхоз тарилгада хэзээсхэн гэрхээр бэлэн болонхой.

Итанцын МТС-эй трактор заабаарилгын хүдэлмэриндэ дунда нийтэ-ойтууламжын хүдэлмэри мүн үргэнөөр эрхилэгдэдэг юм. Энхлэй агитаторууд өөздөө айбаарилгын хүдэлмэридэ эдихитэйгаар хабаадаха гэдэ, үдэр бүри бусад рементинуудайнга дунда центральна, мүн республикаскэ газетинуудай шуудлануудта толилогдон шулаха шулаха материал шууд дэлгэрэнгүйгаар шулаха үдэгдэ байна. Төдэ энэнь тоо тунатай хэрэг мүн. Аларта Улан Аринигаа амжалтануудтар урмашилгын энхлэй хүдэлмэриндэ трактор ваабырхала хүдэлмэри дээрээ өгөхөн амжалтануудыг туйлаха. Жэшээнь январь нара соо трактор заабаарилга тусбөө болорхоно үрэг 100 процент. Эрхлэй шаартагтайгаар дүүргэжэ гүрэнэй коммиссда түшмэбэ. Энхлэй бригадануудай дунда илангага нүхэр Улиной бригада түрүүлжэ абдал. Тус бригада заабаарилгыгта тусбөө 135 процент дүүргэжэ. Нүхэр Ули болбол бригадарар хүдэлмэригээ зуура, политическэ төмөр ойлгуудалтын хүдэлмэриг шадабарилгай мэргэжээр эрхилдэг юм. Ханш газета, мүн улсан доска дээрэ үдэр тулам түрүүтүүлэгдэжэ лэй дүршэлыг үргэнөөр бэшэжэ зантай.

Мүн төрөөлөл тарилгада бэлдэхэй хүдэлмэри тушаа өлхөн аймгуудай комсомольско организацинууд нийтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр эрхилбэ. Жэшээнь, Заиграйн аймгай «Арбизал» колхозой дэргэдэхи комсомольско өхн организацинын үхсэлээр үндэр ургасын комсомольско-залуушуулай авено, тус комсомольско организацинын секретарь нүхэр Шыдинова түрүүтэйгаар байгуулагдла. Энэ авеногийн халаа 40 гектар тэрлэнгэй газар өөрөөрөө авенод талхуулан абдал, иманга комсомолуудай хүсөөр тэрэн дээрэ саба тогтоожо. Мүн 11 центер үтэжүүлэгдэ хабаатай юумунуудыг өөдөрлэн гаргахан байха юм. Мүн тус аймгай хургалд-пионернууд тарилгада бэлдэхэй хүдэлмэридэ эдихитэйгаар хабаадалсан. Заиграйн хургуулин 4-дэхи классай хургалд, хургалса-комсомолц нүхэр Андреевагай үхсэлээр хэр гектар харгаабха тариха газар дээрэ агрономой заабарилгын өнөөр жэшөөтэ бэлдэх хэжэ дээрлэбэ. Ийнхүүдэ большевистскэ жэшөөтэ үхсэлүүдыг гэржа, хэбэрий тарилгада бэлдэххэ хүдэлмэри тушаа өөдөнхөө бээршэе, мүн большевистскэ үнэ үгтэ агитационно хүдэлмэриг тушаа байхан комсомолууд, коммунистууд манай республика соо тон олон гэсэн.

Гэхэ зуура, тарилгада бэлдэхэй хүдэлмэри олонхи аймгуудар хангалтаггүйгөөр эрхилэгдэжэ байха юм. Жэшээлхэдэ, Кабанск, Хэжэнга, Мухаршар болон бусад хэдэн аймгуудай комсомолууд өнэ хүдэлмэридэ үшөө оролсоодыг байна. Тус аймгуудай колхозуудар сэлэнгэрхэний хандага бэшгэтэй үргэн нийтэ ажалшалаа танилсуулсугүй, 1944 оной юурта социалистическэ мурсыөө үргэнөөр эрхилхын түлөө төдөрхэй усло-винуудыг харлаадаггүй байна.

Ушар ийнхэдэ ВКП(б)-тэй мүн тэрлэнгэй ВЛКСМ-эй айжмууд хэбэрий тарилгада бэлдэххэ тайруулан нийтэ-политическэ хүдэлмэриг үргэнөөр эрхилжэ тухай дэлгэрэнгүй хэмжээ-буудалгауудыг энэ гэгээр хэралааг аяма уялгатай

СССР-эй Верховно Советэй 1-дэхи зарлалгын X Сессии

Союзай Советэй заседани

Январин 29-дэ СССР-эй Верховно Советэй 1-дэхи зарлалгын X Сессии хүдэлмэриг үргэлжлүүлбэ. Үглөөнэй II чэсгэ Союзай Советэй заседани эхилэн байна. Түрүүлэгшын столон саана—Союзай Советэй түрүүлэгшэ депутат А. А. Андреев ба Союзай Советэй түрүүлэгшын оролтошор депутат Т. Д. Лысенко ба У. Усупов, лажонуудта—СССР-эй Верховно Советэй Президиумай членүүд ба правительствын членүүдэй ержэ хуулаан тэдэни депутатуд болон айшад алыг ташалгаар угтаба.

Союзай Советэй түрүүлэгшэ депутат А. А. Андреев болбол Союзай Советэй Бюджетна комиссин нэмэлтэ элдхлэй хэмчын депутат К. И. Николаевда үгэ үгэбэ.

Нүхэр Николаева болбол 1944 оной гүрэнэй бюджет гэсэн советскэ аралай урда байгаа сэрэгэй, ажамжы ба политическэ зорилгоуудтай хүсэд таардуулан зохиогдон байна гэжэ тэмдэглэбэ.

—1944 оной оломилиардина бюджет, — Николаев хэлэнэ, — немецко-фашистскэ булимтаргашадта эсэргүү илалтата тэмсэл мүнэн хангай база мүн. Бюджет хадаа эдүүн муухай дайсини түргэнөөр хянамаг сохилгодо юм хэрэгтэй болонхой, тэдэ бүхэниг таагаргагай финансировалха ябадалыг хангахаар уряагданаг байна.

Нүхэр Николаева болбол дайн сэрэг хэрэгтэй сэрэгсэлдэ правительствээр харгалдаган гаргашануудыг Союзай Советэй бюджетна комиссин хадаа эдэ ба шулаха дээрэ тоолоно гэжэ мэдүүлэ. Аралай ажамжы ба социаль-культурна хэмжээ-буудалгауудай хүтэлэгтэй мүнэн зөөри номоллогыг тэрлэнгэй дээрээ зуура нүхэр Николаева болбол 1944 он хадаа ажамжыг, транспорт, хүдөө ажамжы, наука, культура болон искусствын шэнэ дэбжэлтын жэт, аралай гэгээрэлэй ба эрүүлхэ хамгаалха таллар шэнэ амжалтануудай жэт болохо юм гэжэ эдэ номоллогонууд гаргашан гэжэ тэмдэглэбэ.

Бюджетна комиссин зүгөө нүхэр Николаева бюджетэй олзын бүхы тоо 4.010 миллион түхэрингөөр эхэлжэ гэдэн дурдалх оруулба. 1944 оной СССР-эй гүрэнэй бюджетэй гаргашан чэсгэ бюджетна комисси ямаршэ хубилата оруулсангүй, СССР-эй Аралай Комиссарнарай Советээр абтан гаргашан тоо баталхы дурдалх.

—Немецко-фашистскэ булимтаргашадта эсэргүү хэбэн үдэр бүхэнхэй тэмсэл илалтмай сэгмэ обротолууна. Тус илалтыг баатарлиг советскэ арал хадаа агууехэ вождь ба багша түрэл Сталиныгээ эсэмсэргэн хүтэлээр туйлах гэсэн нүхэр Николаевагай түгсэхэйнь үгы депутатуд болон айшад үнэ үдэр комсомолшай алыг ташалгаар харуусобл.

Союзай Совет болбол гүрэнэй бюджет хэр А. Н. Косыгинда үгэ үгэбэ.

Түрүүлэгшэ хадаа РСФСР-эй Аралай Комиссарнарай Советэй түрүүлэгшэ нүхэр А. Н. Косыгинда үгэ үгэбэ.

—Оройн оборонно хэрэгсэлдэ 128.400 миллион түхэрингөөр номлохо тухай дурдалхал—нүхэр Косыгин хэлэнэ,—бүхы советскэ арлар нэгэн хангаар дэмжэгдэжэ байна. Гаргашанга гурбаной хөр хубилба өхөнхүнөө социаль-культурна хэмжээ-буудалгауудыг финансировалха харгалган РСФСР-эй бюджетэй жэшээгээр аралай гэгээрэлэй ба эрүүлхэ хамгаалгын саашлада хүтжэхэ тухай парти ба правительствын гаргахан оролдогыг нүхэр Косыгин тэмдэглэнэ.

Саашын нүхэр Косыгин болбол немецко-фашистскэ булимтаргашадта сүлөөлэгдэн РСФСР-эй районуудта хэлжэжэ байгаа хэргэн болхоолын хүдэлмэринүүдэй туйлай хэ далайса тухай хэлжэ, РСФСР-эй гөрдүүдээр ажамжыгээр ба коммунална ажамжыуудай саашлада хүтжэжэ ябадалтай холбоотой хэлэ хэдэн практическа асуудлануудыг хэлэбэ.

Национальностнуудай Советэй заседани

Январин 29-эй үдэлэнэ Национальностнуудай Советэй хоердох заседани болоо. Түрүүлэгшын столон-Национальностнуудай Советэй түрүүлэгшэ депутат Н. М. Шверник, Национальностнуудай Советэй түрүүлэгшын оролтошор Ч. А. Асланова, М. В. Кулагин, лажонуудта — СССР-эй Верховно Советэй Президиумай членүүд, правительствын членүүд болон депутатуд ба айшад хууна. Тэтэньрээ алыг ташалгаар угтаба.

Национальностнуудай Советэй түрүүлэгшэ депутат Н. М. Шверник болбол Национальностнуудай Советэй Бюджетна комиссин нэмэлтэ элдхлэй хэмчын И. С. Хохлово үгэ үгэбэ. Правительство зүгөө табигдэнэ 1944 оной СССР-эй гүрэнэй бюджет болбол эрхэ сүлөөтэ дуратой манай агууехэ ардыг бэлдэ-

Удаань депутат Л. Р. Корниец үгэ хэлэбэ.

—Украины зүүн эрхэ шадарна намнагдан немецкэ дээршэд,—нүхэр Корниец хэлэнэ,—Днеприн саана тогтон бүхэжэжэ, өөрыгөө гарта Украинын столица—Киевыг байлгах гэжэ болонхой байгаа.

Улан Арми болбол Днепр мүнрени амжалттайгаар гаталан гаража, немецкэ Днеприн саана болон Киевнэрыг хуга татан хала. Сүлөөлэгдэн Киевтэ мүнөө үдэр Украиныг ажалшад депутатудай Верховно Советэй Президиум, УССР-эй Аралай Комиссарнарай Совет ба Украинан КП(б)-тэй Центральна Комитет байжа байна.

Энэ мэдээлыг депутатуд ба айшад нэрмээ алыг ташалгауудар угтаба.

—Янханаар,—нүхэр Корниец үргэлжэлүүлэнэ,—бүхы Украин, бүхы газар дайдамнай немецкэ эвэмдэгшэдэ сүлөөлөгдэжэ, бүхы украинскэ арал зон агууехэ Советскэ Союзай арлаудай ахадүүтэй бул соо ладхад эрхэ сүлөөтэй ба хүүхюу баартай ажалшад тухинэн хууха байна.

Нүхэр Корниец болбол 1944 оной СССР-эй гүрэнэй бюджетэй сүлөөлэгдэнэ районуудта немецко-фашистскэ булимтаргашадта гаталангаргаган аралай ажамжы нэгэн болохо, илангага 1 миллиард шахуу түхэр табигданан Украинын зүүн эрхэ шадарай ажамжыгээр, хүдөө ажамжы, худалдаа наймаан, коммунална ажамжы болон аралай ажамжы бул халбарилгыг түргэн болхоолтын таллар арал бүгэдэн зорилгыг хүсэд дүүрэн харуулгашан гүрэнэй хангалданаа мэдүүлбэ. Эдэ мүнэн номоллогонууд болбол 1944 оной юурта Украинда оборонно хэрэгсэлдэ зориулан ажалшад болон хүдөө ажамжын продукци үйлдэрилгын гаргалгыг хангауулжэ, үдэр элэнэ үргэн хэрэгсэлдэ эдэ браз гаргах ябадалыг хангаха аргэ болохо олгохо байна.

Депутат Корниец болбол 1944 оной Украин гүрэнэй бюджетэй Украин гэр байр-коммунална барилгын Наркоматта түлэмжэ болон 170 миллион түхэрингөө оруулжа үгэхэ гурба.

Депутат В. Н. Чернушовта үгэ үгэбэ. Нүхэр Чернушов болбол Московско областин газар дайса дээрхэ немецко-фашистскэ булимтаргашадта намнаган ба хянамаг сохилгойн һүдэл үгэнгэн хөр жэмэй турша соо Московско областин ажалшад хэбэн шэн зоригто хүдэлмэрин тун гарба.

—СССР-эй гражданин бүхэн,—нүхэр Чернушов хэлэнэ,—сүлөөлэгдэнэ районуудар ажамжы түргэн болхоолтог болжолээр харгалдаган мүнэн номоллогы гүрэнэй хангалттайгаар угтаха байна. Энэ мүнэн номоллог болбол немецкэ бөгөөдшолгодо сүлөөлэгдэнэ хүнүүд тухай сталинскэ оролдогыг, дайн сэрэгэй эрхэ байдала хэмжээгээрэ угалхэ түргэн болхоолтын түлэмжэ дээрэ түрүүлжэ шадабарилгай советскэ байгуулалтын хүсэн шилалыг харуула.

Дайн байдалан гэжэ СССР-эй бүхы арлаудай нягтар жалгашанин, тэдэй алдарт Эхэ оройнгой нэр түр, эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байдалай түлөө сүлөө бүхы хүсэ шадала үгөөр бэлэн байланинь харуулба гэжэ депутат М. Курбанов өөрыгөө үгэ соо тэмдэглэбэ.

Нүхэр Курбанов болбол Улан Арми ба улан сэрэгэй флотой хэрэгсэлдэ, немецкэ булимтаргашадта, сүлөөлэгдэнэ районуудай аралай ажамжы түргэн болхоолтог фронтинууд ба Эсэгэ оройноо хамгаалжэ дайнай инвалидуудай тулалдажэ зориулан мүнэн зөөри номоллоние хүсэд хангаха зуура саашын Таджикскэ республикын бюджетэй таллар хэлэбэ. Энэ республикын бюджет 1943 онойнхөө 30,1 процетээр ургажа байна. Дайн сэрэгэй эрхэ байдал соо таджикскэ арал болбол өөрыгөө ажамжы

Информационно мэдээсэл

Национальностнуудай Советэй ба Союзай Советэй заседанинууд тухай 1944 оной январин 31

Усгэлдэр, январин 31-дэ, үдэрэй 11 наса, СССР-эй Верховно Советэй заседанинуудай Зал соо, Кремльдэ Национальностнуудай Советэй гурбадхи заседани болоо.

Национальностнуудай Советэй түрүүлэгшын оролтошор депутат Асланова Ч. А. түрүүлэгшээр хууга.

Хэлсэхэ айлдэ—1944 оной СССР-эй гүрэнэй бюджет ба 1940, 1941 ба 1942 онуудай СССР-эй гүрэнэй бюджетэй дүүргэлтэ тухай элдхлэй тушаа үгэ хэлэлтэ.

Депутат Джаши М. И. (Грузинскэ ССР), депутат Ибрагимов М. (Азербайджанскэ ССР), депутат Былинский И. С. (Белорусскэ ССР), СССР-эй Эргэнэй ажалшадарин Аралай Комиссар нүхэр Акимов И. Н., депутат Кары-Ниязов Т. Н. (Узбекскэ ССР), депутат Масленникова Н. А. (Курскэ область), депутат Джалитов Р. А. (Таджикскэ ССР), СССР-эй Ой Модоной ажалшадарин Аралай Комиссар нүхэр Салтыков М. И., депутат Пришыйн С. О. (Белорусскэ ССР), депутат Растегеева Ф. А. (Удмуртскэ АССР), СССР-эй СНК-тэй дэргэдэхи дээдэ хүрэгсэлдэ депутат Г. А. Митерева болбол Наркоматравай Управлениин госпиталинда хадаа шарагаташад 70 гаран процетнэ элдэр энхэ болгоно гэжэ мэдүүлбэ. Дайнай үгэ соо медицинскэ институуд ба хургуулинууд 53 мянга үгүүтэй арануудыг ба 100 мянга хүртэр медицинскэ дунда хүдэлмэригтэй бэлдэхэнэ байна. Эмшэлгын ажамжы зургануудай тоо урага.

ба культурун ургалтыг худанаар ургашан дабушуула.

Депутат Н. С. Паточнев өөрыгөө үгы Улан Армиэ эсбэгэжэжэ ба номо хэрэгсэлээр хангалтын хүсэн түгэс булаг болохо индустриальна Уралай ажамжыгээр түргэн ургалта зориулба.

Депутат А. А. Абдурахманов болбол Узбекскэ ССР-эй бюджет хадаа Узбекистанай аралай ажамжы хурданар ургаха ябадалыг хангаха гэжэ тэмдэглэнэ. Дайнай болохо байхан жэлүүд соо республика дотор ажамжыгээрин плануи гаргалта нэгэ хада дахин дээршэбэ. Хүндэ ажамжыгээрин үдэлнэ хэмжээ ургаба. Нефть аблта хөр дахин эхэлэ. Бөхөлжэ түрүүлэй база ба металлургическэ ажамжыгээр байгуулагдэ. Дайн сэрэгэй болохо байхан жэлүүд соо 4 электростани бариджэ, ашгалтада үгтэбэ, тинхэдэ үшөө 10 электростани, тэрэ тоодо Узбекскэ аралай өмгөрөл—Фархалскэ ГЭС бариджа байна. Дайнай үгэ соо республикын хүдөө-ажамжыда хала миллиард түхэр гаргашанга ба 800 мянган гектаргаар тарилгын талмай үргэлжэ, тарна талха гаргалтын хэмжээ хоер дахин ургаба.

Эсэгэ оройноо хамгаалгын дайнай фронтинууд дээрэ туйлахан Улан Армин амжалтанууд болбол советскэ гүрэнэй улсхоорондын хүнэй ямыгээ үзэхэ хэлэлтэйнээр дээршэ үргэжэ, гэжэ депутат нүхэр Кулиев тэмдэглэнэ.

—Улан Армин баргашангүй хүсэ шадалай үрхэн түгсэ булагын—нүхэр Кулиев үргэлжүүлэнэ.—СССР-эй арлаудай хани барисан болоо.

Энэ эбээршэгүй союзда оролсон азербайджанскэ арал Эхэ оройнгойоо урда өөрыгөө уялыг үдэр сэхээр дүүргэжэ байна. Нүхэр Кулиев болбол 1944 оной бюджет гэжэ дайсана эсэслэн илаха ябадалд манай аралай бүхы хүсөө шэнэ түрэгэ ябадалыг харуула гэжэ тэмдэглэбэ. Бюджетна комиссин элбэригтэй хамта тус бюджетны баталха гэжэ үгэлдэбэ.

—Казахстанай ажалшад эми бээ хайрлахгүй ажаллар ба оройнгойоо оролодо мүнэ номлохо ябадала бээрээ хабаадалсаа. Эхэ оройнгойоо урда өөрыгөө патриотическэ үггыг хүндэтгээр дүүргэжэ,—гэжэ өөрыгөө үгэ соо депутат Н. Ундасинов хэлэбэ.

Эдэ-хоолой айл, номо хэрэгсэл, буу зыбсэр болон түрүүлэй поезинууд үдэр хүнигүй Казахстанына абана. Карагандинскэ бассейниг шулуун мүүрнэ абха ябадал неолондо жэлэйнгэй асуудхала 38 процет дээршэлэ. Шууга металлнуудыг үйлдэрилгэ эхээр хүтжэбэ. Оборонно ажамжыгээрин продукци 2,5 дахин ургаа. Шэнэ ажамжыгээрин барилга үргэн хэмжээтэйгээр дэлгэрэ. Казахстанай колхозууд 1943 ондо тарилгыгта таамага 1940 онгой асуудхала 415.000 гектаргаар эхэ болгоо.

1944 оной бюджетны бэлдүүлжэ ябадал болбол манай гүрэнэй оборонно хүсэ шилалыг хангаха хэрэгтэ аралай шэнэ аял болжол, фронтлоо туйлаха бүхэ-аралай шэнэ түлэмжэ хангаха байхан ябадал мүн гэжэ депутат М. И. Родонов хаана. Оратор болбол оройнгойоо сэрэгэй хэрэгсэлдэ советскэ аралай мүнэ номлохо байланине Горькоскэ областини жэшээгээр харуула.

1944 оной бюджетэй түлэмжэлыг бүрмүшэн хангахагад, культурун болон ажалшадарин байгуулалтада зориуланга ба фронтинуудай бүлээртэ түлэмжэлыг үзүүлжэ ябадалыг хангахага ябадала мүнэ номлохо түшаа нүхэр Родонов тусхайлан тогтохо хэлэбэ.

Дайн сэрэгэй үеын эрхэ байдала арбалаг ганаха ябадала шулаа удаханартай болонхоние тэмдэглэжэ зуура Наркомфинтай хянаа байсааха-шалгалтын аппаратай хүдэлмэрини дутуу дундануудыг оратор шүүмжэлэ.

Энэгээр Союзай Советэй заседани дүүрбэ.

Агууехэ советскэ аралай түрэл үрэ болохо Улан Арми болбол агууехэ вождь ба полководца нүхэр Сталиныг хүтэлээр фашистскэ бандануудыг хяна бутасохиго эсэслэн даража ябана. Манай советскэ Эхэ оройн дайн байдала дээрлэжэ гаран шархад элдэгжэ Сталинка Конституцинын түг дөрө ерээдүйн гэрэлтэй хайхад саг тээшэ дабын яб ха байха.

—Агууехэ советскэ аралай түрэл үрэ болохо Улан Арми болбол агууехэ вождь ба полководца нүхэр Сталиныг хүтэлээр фашистскэ бандануудыг хяна бутасохиго эсэслэн даража ябана. Манай советскэ Эхэ оройн дайн байдала дээрлэжэ гаран шархад элдэгжэ Сталинка Конституцинын түг дөрө ерээдүйн гэрэлтэй хайхад саг тээшэ дабын яб ха байха.

—Агууехэ советскэ аралай түрэл үрэ болохо Улан Арми болбол агууехэ вождь ба полководца нүхэр Сталиныг хүтэлээр фашистскэ бандануудыг хяна бутасохиго эсэслэн даража ябана. Манай советскэ Эхэ оройн дайн байдала дээрлэжэ гаран шархад элдэгжэ Сталинка Конституцинын түг дөрө ерээдүйн гэрэлтэй хайхад саг тээшэ дабын яб ха байха.

—Агууехэ советскэ аралай түрэл үрэ болохо Улан Арми болбол агууехэ вождь ба полководца нүхэр Сталиныг хүтэлээр фашистскэ бандануудыг хяна бутасохиго эсэслэн даража ябана. Манай советскэ Эхэ оройн дайн байдала дээрлэжэ гаран шархад элдэгжэ Сталинка Конституцинын түг дөрө ерээдүйн гэрэлтэй хайхад саг тээшэ дабын яб ха байха.

—Агууехэ советскэ аралай түрэл үрэ болохо Улан Арми болбол агууехэ вождь ба полководца нүхэр Сталиныг хүтэлээр фашистскэ бандануудыг хяна бутасохиго эсэслэн даража ябана. Манай советскэ Эхэ оройн дайн байдала дээрлэжэ гаран шархад элдэгжэ Сталинка Конституцинын түг дөрө ерээдүйн гэрэлтэй хайхад саг тээшэ дабын яб ха байха.

жик ба манай оройно бусад бүхы арлаудай гар гараа брилсан өөдөнгөөр эрхэ сүлөө. Эхэ оройнгойоо нэр түрээ, бээ даанхай байдалыг хангаалжа бйна Эсэгэ оройноо хамгаалгын дайнай фронтинууд дээрэ казахскэ аралай олон хүбүүд өөдөлхөн маргадшагүй алдар солоор бүрөөрөө, Казахстан болбол аралайнгаа ажамжы хүтэлэгдэжэ тайхамшагта амжалтануудыг туйлаба.

—Бидэнэр эндэ табигданан бюджетэй проектын бүхэднэ хангаалганга гэжэ Московско гөрдөскөй Советэй исполкомчой түрүүлэгшэ нүхэр В. П. Пронин хэлэнэ. Манай сэхэ гүйсэлдэхэ уяла болбол фронтингойоо түшаа бүхы ресурсууд а, аралайнгаа ажамжын аргаболомо болон, резервнуудыг хэрэглэхэ ябадала байнэ Московгай ажалшадэй зүгөө эми бээ ганцагай ажаллар хайшын гэжэ гүрэнэй бюджетныг бүхэжүүлжэ ябадала тунхала, дайсиние хяа бутасохиго шула болохо бүхы юумнуудыг хайшын гэжэ хэмжэ байнэ тухай нүхэр Пронин хөөржэ үгэнэ.

Сессини үзэмжээ табигданан бюджетэй проектын хангаалга зуурв нүхэр Пронин болбол дайсиние түргэнөөр илахан тула да советскэ туйлэй бүхы хүсэ шадал болон аргаболомонуудыг хэрэглэхэ уралаба.

Депутат А. Б. Бердыев болбол советскэ Туркменин аралай ажамжы ба культурун ургаха байланине гэршэлэн али тодо тоонууд болон бодото баримтануудыг өөрыгөө үгэ соо тоолон хэлэ.

Сессини үзэмжээ табигданан бюджет болбол советскэ туйлэй шэн зоригто хүнүүд тухай манай гүрэнэй үгэ эхэ оройноо харуула гэжэ депутат Бердыев тэмдэглэбэ.

Латарскэ Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын хүтжээ байнэ тухай, туйла шэн зоригтогээр хүдэлмэриг байнэ болон фронт дээр баатарлигаар тэмсэжэ байхан тэрэнэй хүрүүд тухай депутат Г. А. Динмухаметов хэлэбэ. Татар ажалшад болбол дайсиние хяа бутасохиго аргуула болон дайсиние хүсэд дүүрэн илахан тула саашладаше өөдөлхөнө хүсэ шадалыг хайрлах ганахатуй байна.

СССР-эй эрүүлхэ хамгаалха Аралай Комиссар нүхэр Г. А. Митерева болбол Наркоматравай Управлениин госпиталинда хадаа шарагаташад 70 гаран процетнэ элдэр энхэ болгоно гэжэ мэдүүлбэ. Дайнай үгэ соо медицинскэ институуд ба хургуулинууд 53 мянга үгүүтэй арануудыг ба 100 мянга хүртэр медицинскэ дунда хүдэлмэригтэй бэлдэхэнэ байна. Эмшэлгын ажамжы зургануудай тоо урага.

Депутат П. С. Проконенко үгэ абта. Нүхэр Проконенко болбол Карело-Финскэ ССР-эй аралта агууехэ орол аралай үзүүлжэ байнэ үдэр бүрүн туйлажы тэмдэглэнэ.

Карело-Финскэ ССР-эй ажалшад Эхэ оройнгойоо Оборонно хүсэ шадалыг бэхжүүлхын тулаа, аралай ажалл болон культурун саашлада хүтжэжэ тулаа үшөө шэн зоригтогээр хүдэлмэриг хэжэ.

Депутат П. С. Проконенко үгэ абта. Нүхэр Проконенко болбол Карело-Финскэ ССР-эй аралта агууехэ орол аралай үзүүлжэ байнэ үдэр бүрүн туйлажы тэмдэглэнэ.

Депутат Кулатов Т. (Киргизскэ ССР), депутат Погемкин В. П. (РСФСР), депутат Зиненков И. Ф. (Сталинградскэ област), депутат Сахарова К. Ф. (Ивановскэ область), СССР-эй Бүд Нэхэлхын ажалшадарин Аралай Комиссар нүхэр Акимов И. Н., депутат Ваганов С. А. (Башкирскэ АССР), депутат Чмутов Н. И. (Ташкентэ область), СССР-эй Барилгын Материалуудай ажалшадарин Аралай Комиссар нүхэр Сосиян Л. А., депутат Тюляев П. Ф. (Краснодарскэ хязар), депутат Сердюк З. Т. (Киевскэ область), депутат Кипаренко И. П. (Ростовскэ область) тэгшэд үгэ хэлэбэ.

Усгэлдэр, январин 31-дэ, үдэрэй 11 наса, СССР-эй Верховно Советэй заседанинуудай Зал соо, Кремльдэ Национальностнуудай Советэй гурбадхи заседани болоо.

Национальностнуудай Советэй түрүүлэгшын оролтошор депутат Асланова Ч. А. түрүүлэгшээр хууга.

Хэлсэхэ айлдэ—1944 оной СССР-эй гүрэнэй бюджет ба 1940, 1941 ба 1942 онуудай СССР-эй гүрэнэй бюджетэй дүүргэлтэ тухай элдхлэй тушаа үгэ хэлэлтэ.

Депутат Джаши М. И. (Грузинскэ ССР), депутат Ибрагимов М. (Азербайджанскэ ССР), депутат Былинский И. С. (Белорусскэ ССР), СССР-эй Эргэнэй ажалшадарин Аралай Комиссар нүхэр Акимов И. Н., депутат Кары-Ниязов Т. Н. (Узбекскэ ССР), депутат Масленникова Н. А. (Курскэ область), депутат Джалитов Р. А. (Таджикскэ ССР), СССР-эй Ой Модоной ажалшадарин Аралай Комиссар нүхэр Салтыков М. И., депутат Пришыйн С. О. (Белорусскэ ССР), депутат Растегеева Ф. А. (Удмуртскэ АССР), СССР-эй СНК-тэй дэргэдэхи дээдэ хүрэгсэлдэ депутат Г. А. Митерева болбол Наркоматравай Управлениин госпиталинда хадаа шарагаташад 70 гаран процетнэ элдэр энхэ болгоно гэжэ мэдүүлбэ. Дайнай үгэ соо медицинскэ институуд ба хургуулинууд 53 мянга үгүүтэй арануудыг ба 100 мянга хүртэр медицинскэ дунда хүдэлмэригтэй бэлдэхэнэ байна. Эмшэлгын ажамжы зургануудай тоо урага.</

